

Elde edilen neticeler, istatistiksel ortalamalar
**SULFONİLÜRE GRUBUNDAN YENİ BİR ORAL ANTİDİABETİK
 (GLİBORNÜRİD) İLE YAPILAN KLINİK ARAŞTIRMA**

Dr. Ayhan Arınık^(x)

Dr. Şazi İmamoğlu^(xx)

ÖZET

Bu çalışma üçü erkek, yedisi kadın on senil tip diabetli vakada yapılmıştır. Vakalara ağızdan elli mili - gram glibornürid verilmiş ve otuzar dakika ara ile yüzelli dakika kan şekeri takibi yapılmıştır. Elde edilen neticeler istatistik olarak hesaplanmış ve kan şekerinde otuzuncu dakikadan itibaren anlamlı bir düşüş husule geldiği tespit edilmiştir.

SUMMARY

CLINICAL STUDIES OF THE EFFECTS OF A NEW ORAL ANTIDIABETIC DRUG. (GLIBORNURID)

Ten patients with maturity-onset diabetes were studied. After overnight fast, 50 mg. glibornurid was given orally, serum samples were drawn at 30,60,90,120,150 minutes. The percent fall in blood glucose levels were found to be highly significant ($p < 0.01$) from 30 to 150 minutes.

Sulfonilüre grubu ilaçların kan şekerini düşürücü etkilerinin görülmesinden sonra^(1,2,3,4) bu sahada yoğun bir araştırma başlamıştır. Bu araştırmalar sonunda diabetin

(x) Bursa Tip Fakültesi İç Hastalıkları Kürsüsü Doçenti.

(xx) Bursa Tip Fakültesi İç Hastalıkları Kürsüsü Asistanı.

ağız yolu ile tedavisi sahasına, sulfonilüre, grubundan birçok ilaç girmiştir; carbutamide, tolbutamide, chlorpropamide, acetoheksamide, gliclamide, glybuthiazol, glycodiazine, glibenclamide ve glibornurid.

Biz bu çalışmada, bu grup ilaçların sonuncusunun (glibornurid) klinik tesirini araştırdık.

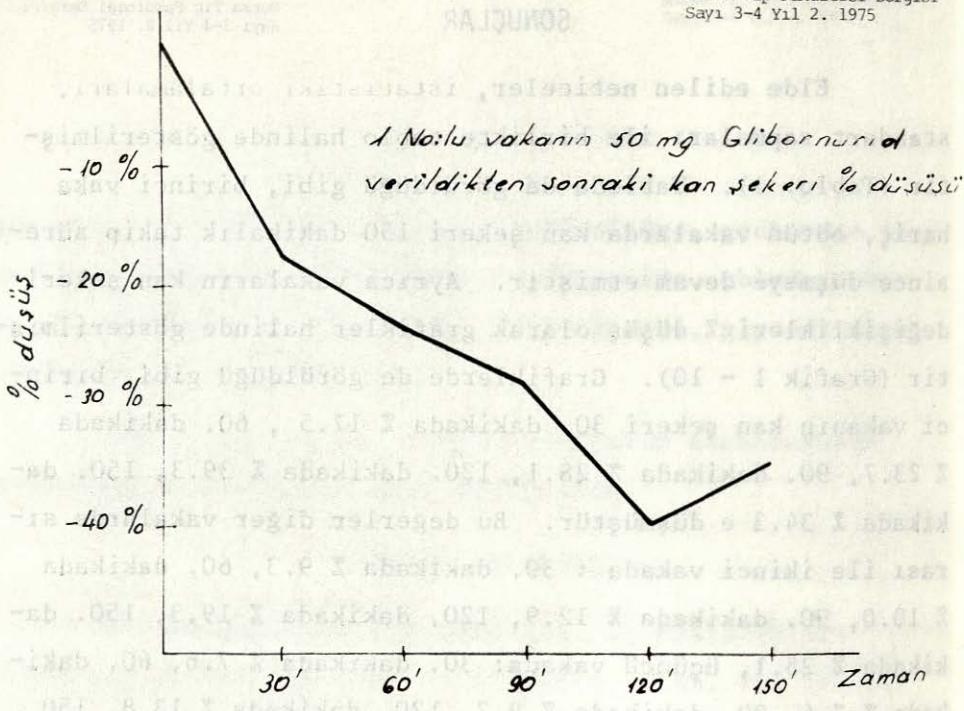
MATERİEL VE METOD

Bu çalışma Bursa Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Polikliniğine müracaat eden ve klinikte yatan, üçü erkek, yedisi kadın on diabetli hastada yapılmıştır. Erkeklerin yaşları 41-62, kadınların yaşları 50-63 arasındadır. Hastaların hepsi de senil tip diabetik idiler. Hastaların ikisinden (1-4 nolu) diabeti yeni tespit edildi. Diğer sekizinin hastalıklarının tespitlerinden itibaren geçen müddet iki ile on yıl arasında idi. Sekizi de düzensiz olarak oral antidiabetik ilaç kullanmakta idiler. Hastaların hiç birinde keto-asidosis yoktu.

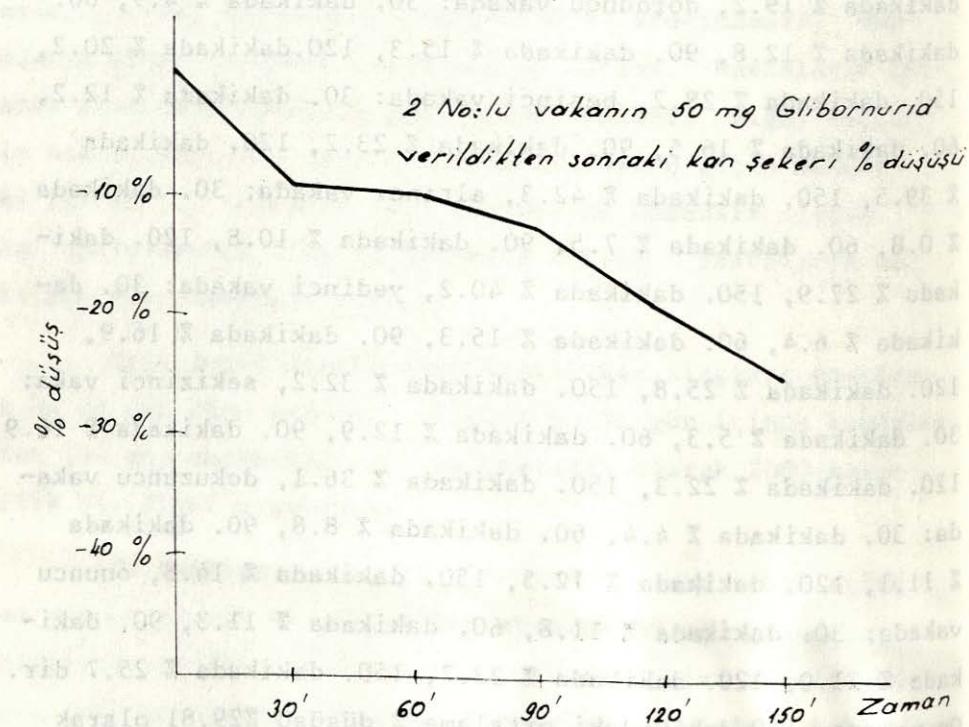
Oral antidiabetik alan hastaların ilaçları testten en az üç gün önce kesildi. Ayrıca bu üç gün içinde kendilere 150 gr. karbonhidratlı ve yaklaşık olarak 2000 kalorilik bir diyet uygulandı.

14 saatlik bir açlık döneminden sonra sabah açlık kan şekeri alındı ve müteakiben ağızdan 50 mg. glibornurid (Glutril) verildi. Bundan sonra otuzar dakika ara ile beş defa daha kan şekeri alındı. Kan şekeri tayinleri Folin-Wu metodu ile yapıldı.

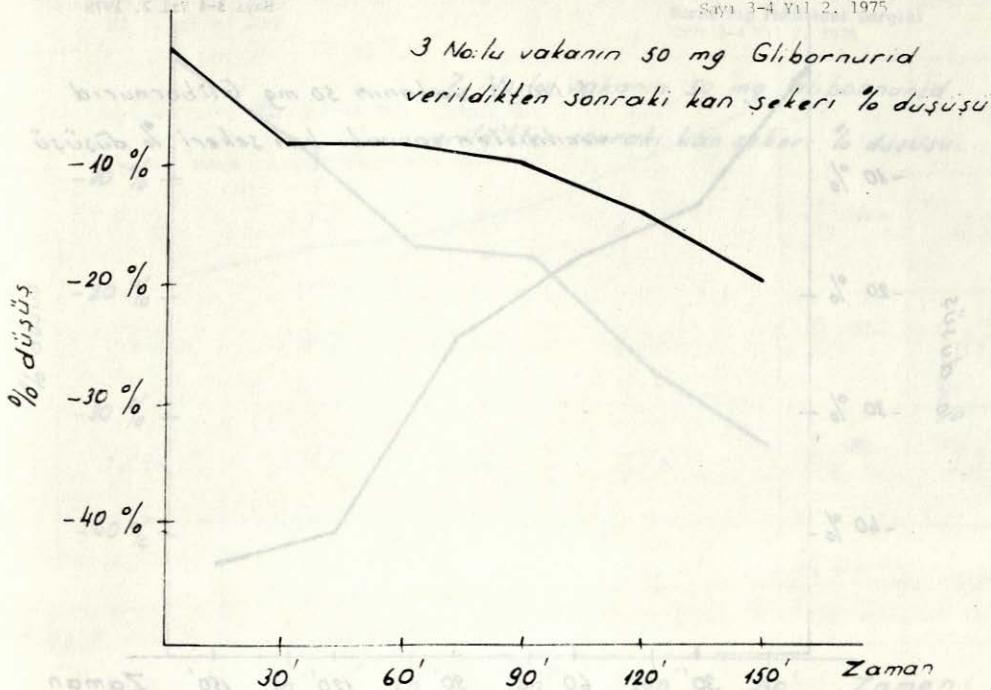
Elde edilen neticeler, istatistikî ortalamaları, standart sapmaları ile birlikte tablo halinde gösterilmişdir (Tablo: 1). Tabloda da görüldüğü gibi, birinci yaka hariç, bütün vakalarda kan şekeri 150 dakikalık takip süre-since düşmeye devam etmiştir. Ayrıca vakaların kan şekeri değişiklikleri % düşüş olarak grafikler halinde gösterilmişdir (Grafik 1 - 10). Grafiklerde de görüldüğü gibi, birinci vakanın kan şekeri 30. dakikada % 17.5, 60. dakikada % 23.7, 90. dakikada % 28.1, 120. dakikada % 39.3, 150. dakikada % 34.3 e düşmüştür. Bu değerler diğer vakalarda sırası ile ikinci vakada : 30. dakikada % 9.3, 60. dakikada % 10.0, 90. dakikada % 12.9, 120. dakikada % 19.3, 150. dakikada % 25.1, üçüncü vakada: 30. dakikada % 7.6, 60. dakikada % 7.6, 90. dakikada % 9.2, 120. dakikada % 13.8, 150. dakikada % 19.2, dördüncü vakada: 30. dakikada % 4.9, 60. dakikada % 12.8, 90. dakikada % 15.3, 120. dakikada % 20.2, 150. dakikada % 28.2, beşinci vakada: 30. dakikada % 12.2, 60. dakikada % 16.5, 90. dakikada % 23.2, 120. dakikada % 39.5, 150. dakikada % 42.3, altıncı vakada: 30. dakikada % 0.8, 60. dakikada % 7.5, 90. dakikada % 10.8, 120. dakikada % 27.9, 150. dakikada % 40.2, yedinci vakada: 30. dakikada % 6.4, 60. dakikada % 15.3, 90. dakikada % 16.9, 120. dakikada % 25.8, 150. dakikada % 32.2, sekizinci vaka: 30. dakikada % 5.3, 60. dakikada % 12.9, 90. dakikada % 16.9, 120. dakikada % 22.3, 150. dakikada % 36.1, dokuzuncu vaka: 30. dakikada % 4.4, 60. dakikada % 8.8, 90. dakikada % 11.1, 120. dakikada % 12.5, 150. dakikada % 14.8, onuncu vaka: 30. dakikada % 11.8, 60. dakikada % 11.3, 90. dakikada % 21.0, 120. dakikada % 23.7, 150. dakikada % 25.7 dir. On vakanın 150.dakikadaki ortalama % düşüşü %29.81 olarak hesaplanmıştır.

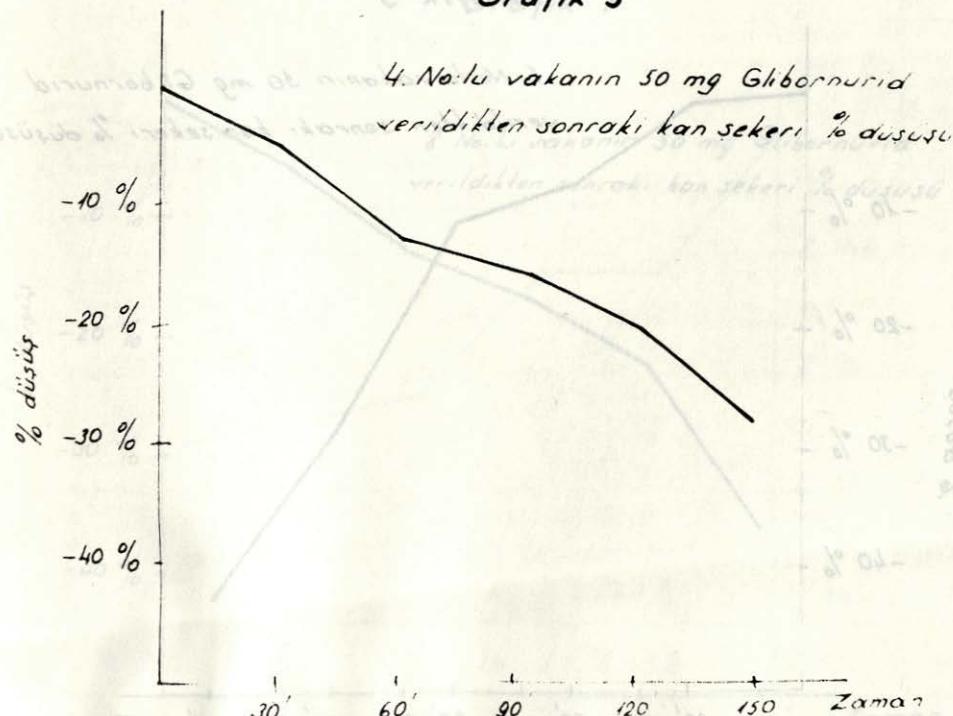
Grafik 1

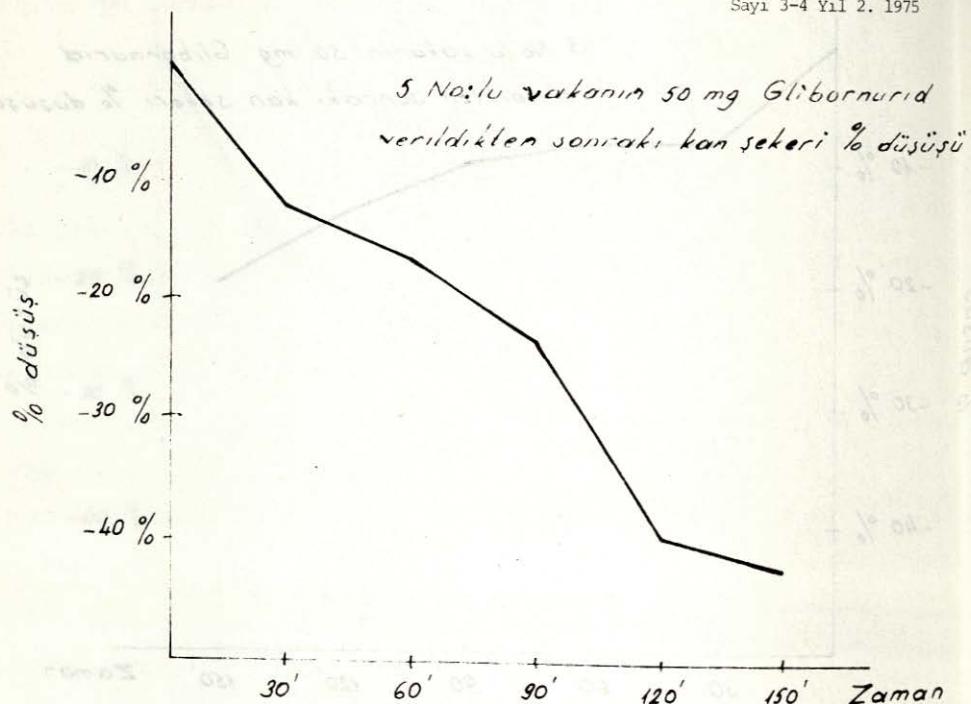
Grafik 2

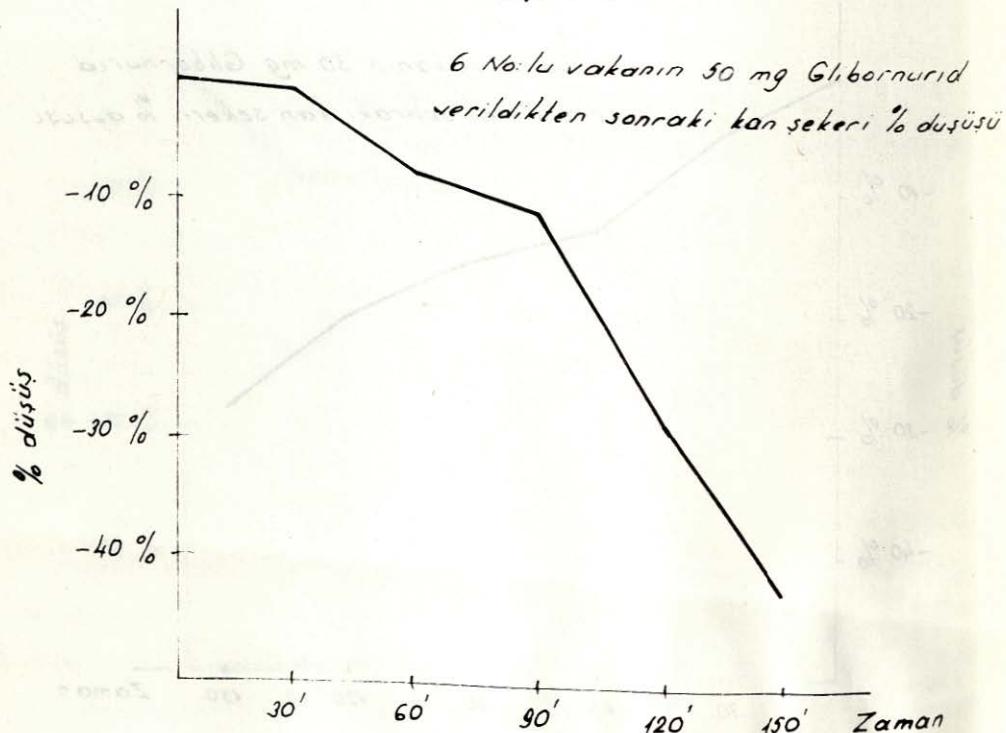
Grafik 3

Grafik 4

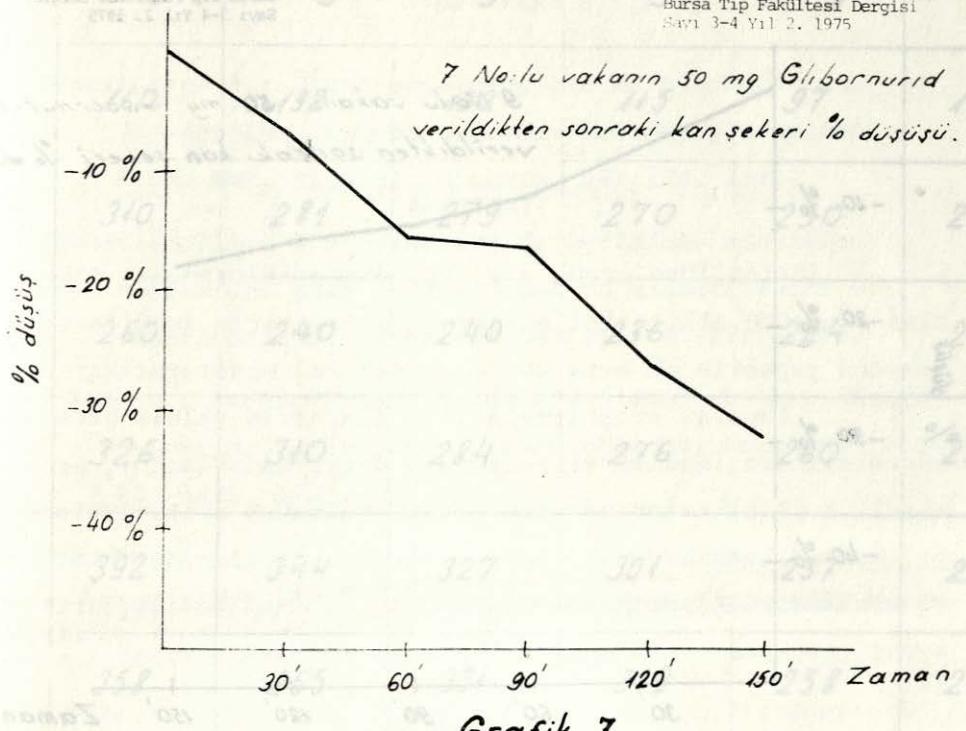

Grafik 5

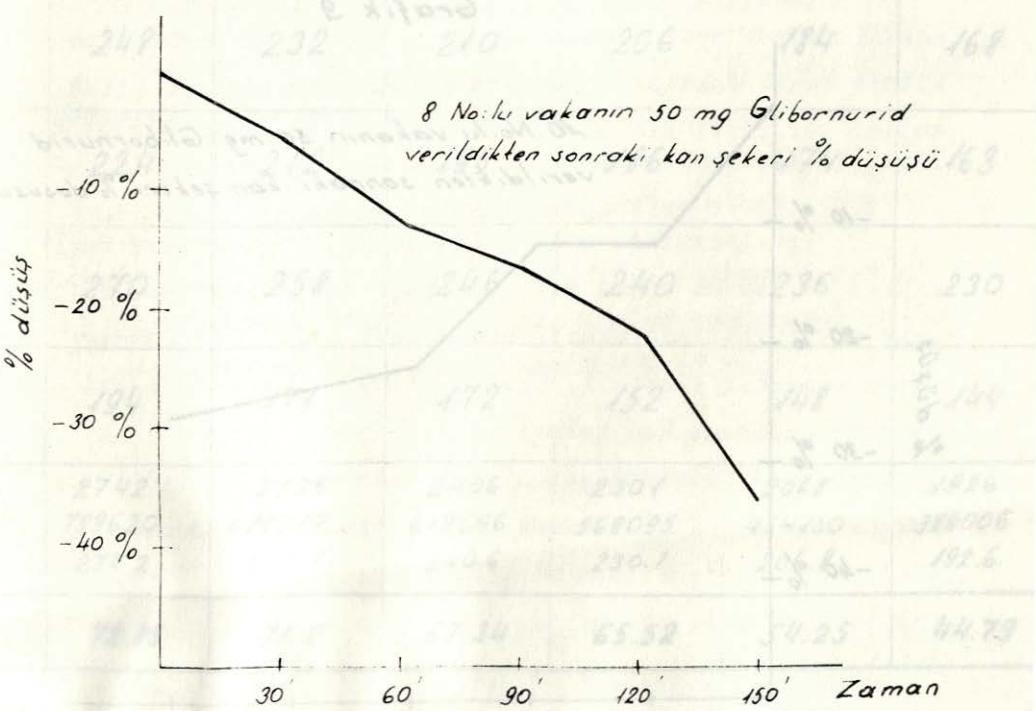
Grafik 6

7 No:lu vakının 50 mg Glibornurid
verildikten sonraki kan şekeri % düşüsü.

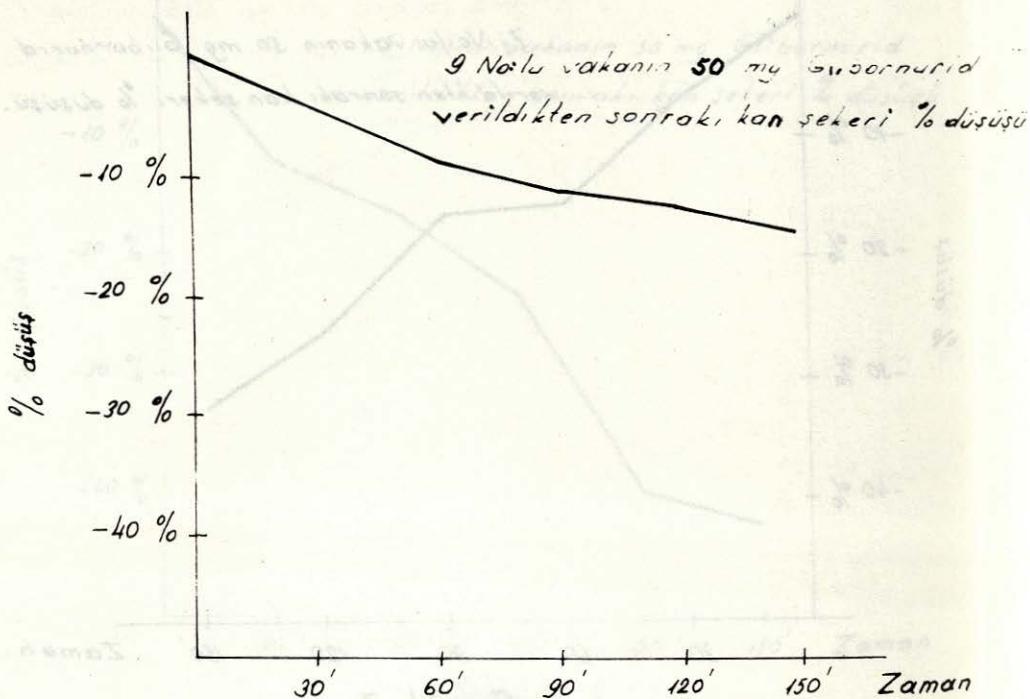

Grafik 7

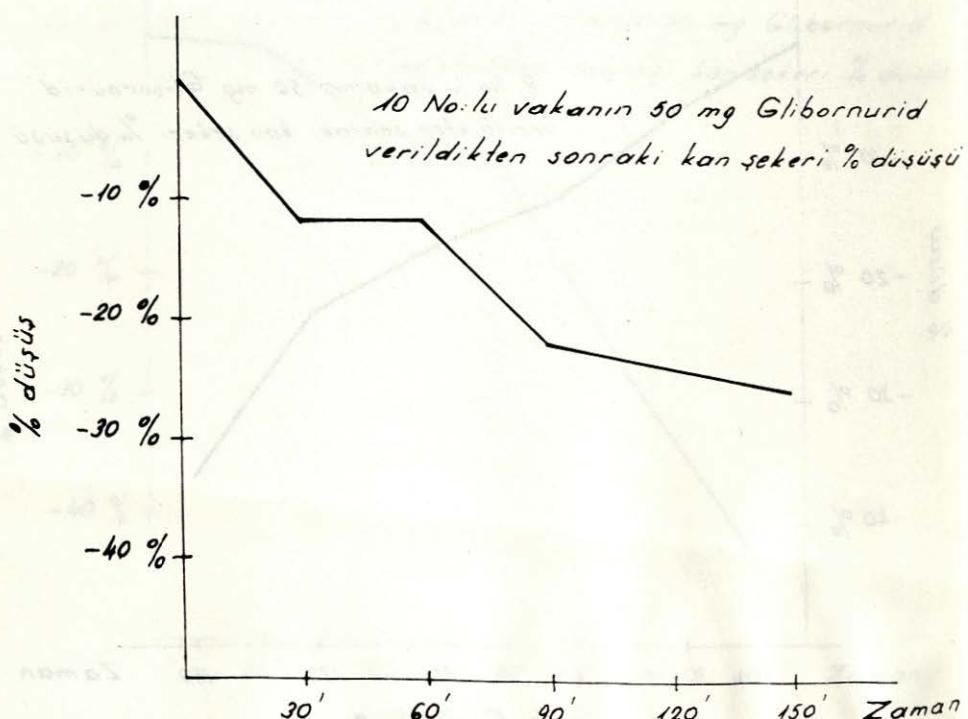
8 No:lu vakının 50 mg Glibornurid
verildikten sonraki kan şekeri % düşüsü

Grafik 8

Grafik 9

Grafik 10

Vaka no:	Ac mg %	30' mg %	60' mg %	90' mg %	120' mg %	150' mg %
1 E. G	160	132	122	115	97	105
2 M. A	310	281	279	270	250	232
3 Z. G	260	240	240	236	224	210
4 H. B	326	310	284	276	260	234
5 G. T	392	344	327	301	237	226
6 S. D	358	355	331	319	258	214
7 M. P	248	232	210	206	184	168
8 R. A	224	212	195	186	174	163
9 H. K	270	258	246	240	236	230
10 G. D	194	171	172	152	148	144
Σx	2742	2535	2406	2301	2068	1926
Σx^2	799620	689019	619696	568095	454150	389006
\bar{x}	274.2	253.5	240.6	230.1	206.8	192.6
S	72.85	71.8	67.34	65.52	54.25	44.79

Tablo: 1- On vakadan elde edilen kan şekeri değerleri ve istatistiksel yönden ortalamaları ve sapmaları.

TARTIŞMA

Sülfonilüre grubu oral antidiabetiklerin kan şekeri düşürücü etkilerini gösterebilmeleri için insülin sekresyonu yapabilecek beta hücrelerinin bulunması gereklidir (5,6,7). Yapılan araştırmalar, bu ilaçların yalnız beta hücrelerinden insülin sekresyonunu arttırmadıklarını, uzun süreli kullanılmalarında hem adacık volümünü arttırdıklarını, hem de beta hücrelerinde granüllerin tekrar teşekkürülü nü hızlandırdıkları göstermiştir (5,8,9,10). Bu ilaçların ayrıca pankreas dışı etkileri olduğu da bildirilmiştir (11, 12,13,14).

Sülfonilüre grubu oral antidiabetiklerin tesir mekanizmaları aynı olduğuna göre, çeşitli preparatların klinik tesir farkları, başlıca metabolize olma ve itrah edilme süratleri ile ilgili olarak kabul edilmektedir (5, 15,16,17,18,19).

Vakalarımızda oral yolla 50 mg. glibornürid verildikten 30 dakika sonra kan şekerinde düşme başlamış ve bir vaka hariç (birinci vaka), bütün test süresince düşmeye devam etmiştir (Tablo 1, Grafik 1-10). Test sonundaki on vakanın ortalama kan şekeri yüzde düşüşü 29.81 dir, ki bu oldukça yeterli bir düşüş olarak kabul edilebilir (17,20,21). Ayrıca Tablo 1 deki kan şekeri ortalama değerlerinin eşlerarası farkın signifikan olup olmadığı yönünden "t testi" uygulanarak yapılan istatistiki hesaplanmalarında otuzuncu dakikadan itibaren anlamlı bir düşme ($p < 0.01$) husule geldiğini göstermiştir.

1. Loubatiéres,A.: *Etude physiologique et pharmacodynamique de certains derivés sulfonamides hypoglycémiants.* Arch. Int. Physiol. Biochim. 54: 174, 1946.
2. Loubatiéres,A.: *L'utilisation de certaines substance sulfamides dans le traitement du diabète sucré et experimentale.* La presse Medicale 63:1701,1955.
3. Franke,H., Fuchs,J.: *Ein nucus antidiabetisches prinzip.* Ergebrine, klinischen untersuchungen. Dtsch.Med.Wschr. 80: 1449, 1955.
4. Loubatiéres,A.: *The hypoglycemic sulfonamides: History and development of the problem from 1942-1955.* Ann.N.Y. Acad.Sci. 71:4, 1957.
5. Marble,A., White,P., Bradley,R.F., Krall,L.P.: *Joslin's Diabetes Mellitus.* Lea and Febiger, Philadelphia. 1973. p. 305.
6. Renald,A.E., Winegrad,A.I., Froesch,E.R., Thorn,G.W.: *Sulfonilurea symposium: Studies on the site of the arylsulfonylureas in man.* Metabolism 5:757, 1956.
7. Volk,B.W., Goldner,M.G., Weisenfeld,S., Lazarus,S.S.: *Functional and histological studies concerning the action of sulfonylureas.* Ann.N.Y.Acad.Sci. 71:141, 1957.
8. Davidson,J.K., Haist,R.E.: *Islet weight studies in rats treated with tolbutamide.* Diabetes 11:115 (suppl.), 1962.
9. Lazarus,S.S., Volk,B.W.: *Ultramicroscopic and histochemical studies on pancreatic beta cells stimulated by tolbutamide.* Diabetes 11:2 (suppl.), 1962.

10. Berker,F., Şaşmaz,O., Yaramancı,T., Devrim,S., Alkan, M.A., Öner,M., Sandalçı,Ö., Arınık,A., Erdem,T., Gürkan,N., Biochemical and morphologöcal studies on the effects of glucose, L. Leucin, Tolbutamide and protein on insulin secretion and release. *Med. Bull. Istanbul*, 1: 171, 1968.
11. Brown,J., Salamon,D.H.: Effects of tolbutamide and carbutamide on thyroid function. *Metabolizm* 5:813, 1956.
12. Mirsky, I.A., Gitelson,S., Perusutti,G.: Inhibition of the diabetogenic action of somatotropin by tolbutamide. *Ann. N.Y. Acad. Sci.* 74: 499, 1959.
13. Feldman,J.M., Lebomitz,H.E.: Appraisol of the extrapancreatic actions of sulfonylureas. *Arch. Intern. Med.* 123: 314, 1969.
14. Mannaerts,G., Debeer,L., Schepper,P.J.: Metabolic effects of hypoglycemic sulfonylureas, III-Effect of chlorpropamide on energy metabolizm and ketogenezis in the isolated perfused rat liver. *Biochem. pharm.* 23: 75, 1974.
15. Dunran,L.J.P., Clarke,B.F.: Pharmacology and mode of action of the hypoglycemic sulfonylureas and diguanides. *Ann. Rev. Pharmacol.* 5:151, 1965.
16. Smith,D.L., Vecchio,T.J., Fauit,A.A.: Metabolism of antidiabeticsulfonylureas in man. *Metabolism* 14: 229, 1965.
17. Pawell,T., Howells,L.: Diabetes mellitus treated with chlorpropamide and tolbutamide. *Diabetes* 15: 269, 1966.

Dr. Oya Kutlay (xx)

Dr. Figen Sağlam (xx)

OZET

Bu çalışmada yeni bir kırar, dialilgi-bis-nor-toksiferin diklorid kullanılmıştır ve diğer kırarlarla kıyaslanmıştır. Aşağıda gurusince rahat bir çalışma olanlığı sağlanması ve emlîyat sittikten sonra yetenli solunumun sağlanabilmesi bakımından diğer kırarlardan üstün olduğu ortaya çılmıştır.

18. Küçükçakırlar, T., Arınık, A., Sandalçı, Ö., Berker, F.:

Diabetiklerde tolbutamidin tek doz ve fraksiyon doz şeklinde kullanılmasının kan şekerine tesirlerinin araştırılması. İst. Tıp Fak. Mec. 35:589, 1972.

19. Arınık, A., Sandalçı, Ö., Güven, Ö., Berker, F.: Tolbutamidde sekonder cevapsızlık husule gelmiş on diabetik vakanın diğer bir sulfonilure bileşiğine (Glibenciamide) cevabının araştırılması. İst. Tıp Fak. Mec. 36:306, 1973.

20. Vecchio, T.J., Smith, D.L., Orter, H.L., Brill, R.: Oral sodium tolbutamide in the diagnosis of diabetes mellitus. Diabetes 13: 30, 1964.

21. Lunell, N.O., Persson, B., Tharell, J.: The acute effects of a new sulfonylurea (RO 6-4563) on blood glucose, insulin, free fatty acids, glyceral and Beta-OH-Butyric acid in maturity-onset diabetes. Recent Hypoglycemic sulfonylureas-Mechanisms of action and clinical indications, Ed. Dubach, u.c., Bückert, A., Bern, Stuttgart, Vienna, 1971, pp. 234.